

Obsah

Úvod	9
Vývoj obličeje a ústní dutiny	10
Vývoj zubů	13
Histologie a histopatologie ústní dutiny	16
Normální sliznice ústní dutiny	16
Patologické změny dlaždicového epitelu	18
Poznámky k obecné orofaciální patologii	21
Bioptické vyšetření	24
Zubní kaz	27
Kaz skloviny	28
Kaz dentinu	28
Kaz cementu	29
Patologie zubní dřene	30
Pulpitis	30
Pulpitis acuta	30
Pulpitis chronica	32
Kalcifikace v zubní dřeni	33
Dentikuly pravé	33
Dentikuly nepravé	34
Difúzní kalcifikace pulpy	34
Periodontitis	35
Akutní periodontitis	35
Osteomyelitis	36
Periapikální granulom	37
Radikulární cysta	37
Získané změny tvrdých zubních tkání	39
Attrice, abraze a eroze	39
Resorpce zubů	40
Sklerotický a sekundární dentin	40
Změny zbarvení zubů	40
Vývojové vady v oblasti ústní dutiny	42
Geneticky podmíněné anomálie zubů	42
Mikrodoncie	42
Makrodoncie	42
Geminace	42
Dens in dente	43
Taurodontia	43
Anodoncie	43
Hyperodontia	43
Předčasné prořezávání zubů	43
Opožděné prořezávání zubů	44
Neprořezané a retinované zuby	44
Geneticky podmíněné poruchy skloviny	44
Amelogenesis imperfecta	44
Hypoplazie skloviny u celkových dědičných anomálií	45
Vnější příčiny dysplazie skloviny	45
Geneticky podmíněné poruchy dentinu	46

Dentinogenesis imperfecta	46
Dysplazie dentinu	46
Odontodysplazie	46
Rozštěpové vady	47
Morbus Fordyce	48
Anomálie jazyka	49
Aglossia	49
Microglossia	49
Glossoschisis	49
Lingua accreta	49
Macroglossia	49
Struma lingualis	49
Lingua plicata	49
Glossitis rhombica mediana	49
Lingua geographica	50
Stomatitidy	51
Virová onemocnění s tvorbou puchýřů	52
Onemocnění virem herpes simplex	52
Zoster	54
Herpangina	55
Varicella	55
Variola	55
Stomatitis epizootica	55
Onemocnění rukou, nohou a ústní sliznice	55
Puchýřnatá onemocnění neznámého původu	56
Stomatitis aphtosa	56
Periadentitis mucosa neurotica recurrens	57
Reiterův syndrom	57
Behçetův syndrom	57
Erythema exsudativum multiformae	57
Stevens-Johnsonův syndrom	58
Pemphigus vulgaris	58
Benigní slizniční pemphigoid	60
Pemphigus senilis	60
Puchýřnaté stomatitidy při nesnášenlivosti léků a alergií	60
Léková alergie	61
Kontaktní stomatitida	61
Geneticky podmíněná puchýřnatá onemocnění	61
Epidermolysis bullosa	61
Kongenitální dyskeratóza	61
Ehlers-Danlosův syndrom	62
Acrodermatitis enteropathica	62
Chronické stomatitidy	62
Stomatitis nicotinic	62
Lichen ruber planus	62
Tuberkulóza	63
Syfilis	64
Noma	65
Aktinomykóza	65
Kandidóza	66
Anguli infectiosi	66
Kolagenózy	67
Lupus erythematoses	67
Sklerodermie	67
Polyarteriitis nodosa	67
Wegenerova granulomatóza	67
Dermatomyositis	68
Revmatoidní artritida	68
Cheilitidy	69
Cheilitis exfoliativa	69
Cheilitis glandularis	69
Cheilitis granulomatosa	70
Gingivitidy, hyperplazie gingivy a epulidy	71

Akutní gingivitis	71
Chronická gingivitis	71
Gingivitis ulcerosa	71
Gingivitis desquamativa	72
Hyperplazie gingivy	72
Sodantonová hyperplazie gingivy	73
Fibromatóza gingivy	73
Epulidy	74
Patologie parodontu	79
Parodontóza	79
Glossitis	81
Möller-Hunterova glossitis	81
Lingua villosa nigra	82
Patologie slinných žláz	83
Sialadenózy	83
Xerostomie	84
Sjögrenův syndrom	84
Heerfordtův syndrom	85
Sialolithiasis	85
Parotitis epidemica	85
Akutní nespecifická parotitida	86
Chronická fibrotizující sialoadenitida	86
Cytomegalická viróza	87
Cysty	88
Odontogenní cysty	88
Cysty primordiální	88
Cysty folikulární	89
Cysty radikulární	89
Cysta periodontální laterální	90
Retenční cysty	90
Mukokéla	90
Retenční cysta mazová	91
Epidermoidní a dermoidní cysty	92
Fisurální cysty kostní	92
Cystis maxillaris mediana anterior	92
Cystis mediana palati	93
Cystis mediana alveolaris maxillaris	93
Cystis mediana mandibulae	93
Cystis globulomaxillaris	93
Cystis nasoalveolaris	93
Vývojové cysty měkkých tkání	94
Branchiogenní cysty	94
Cystis ductus thyreoglossi	95
Preaurikulární cysty	95
Gingivální cysty	95
Leukoplakie	96
Prekancerózy	102
Intraepiteliální karcinomy	103
Queyratova erytroplazie	103
Bowenova dermatóza	103
Keratoma senile	104
Cornu cutaneum	104
Pseudoepiteliomatózní hyperplazie	104
Keratoakanthoma	104
Peutz-Jeghersův syndrom	104
Acanthosis nigricans	105
Kongenitální dyskeratóza	105
Melanosis circumscripta Dubreuilh	105
Submukózní fibróza	105
Plummer-Vinsonův syndrom	105
Nádory	106
Fibromy, fibromatózy a nádorovité afekce z fibrózního pojiva	107

Fibrom	107
Histiocytom	109
Maligní histiocytom	109
Dermatofibrosarcoma protuberans	109
Fibrosarkom	109
Osifikující fibrom	111
Fibrózní dysplazie kostní	111
Cherubismus	112
Centrální obrovskobuněčný granulom	112
Obrovskobuněčný nádor kostní	113
Kostní cysty	113
Lipom	113
Myom	113
Hemangiom	113
Lymfagiom	115
Chondrom a chondrosarkom	116
Osteom	116
Nádory lymforetikulárních tkání	117
Lymfomy	117
Hodgkinova nemoc	118
Leukémie	119
Plazmocytární myelom	119
Histiocytosis X	120
Karcinomy	121
Karcinom ústní sliznice	121
Karcinom čelistní dutiny	124
Karcinom čelistí	124
Bazaliom	125
Pigmentový naevus a maligní melanoblastom	125
Nádory slinných žláz	126
Pleomorfní adenom	127
Adenoidně cystický karcinom	129
Mukoepidermoidní nádor	129
Nádor z acinózních buněk	131
Monomorfní adenomy	132
Adenokarcinomy	134
Epidermoidní karcinom	134
Benigní lymfoepiteliální léze	135
Odontogenní nádory	136
Ameloblastom	136
Kalcifikující epiteliální odontogenní nádor	139
Adenoameloblastom	141
Kalcifikující odontogenní cysta	141
Ameloblastický fibrom	142
Dentinom	143
Odontom	143
Odontogenní fibrom a myxom	144
Cementom	145
Progonom	146
Nádorovité anomálie cementu a skloviny	146
Hypercementosis	146
Cementikuly	147
Enameloma	147
Literatura	148
Rejstřík	149